

De voorganger, ook wel pastor, dominee of predikant genoemd, bekleedt in veel gemeenten een sleutelrol.

Nochtans wordt in de Bijbelvertaling NBG51 de voorganger enkel in de brief aan de Hebreëen, in slechts drie Bijbelverzen vermeld:

- *Houdt uw **voorgangers** in gedachtenis, die het woord Gods tot u hebben gesproken; let op het einde van hun wandel en volgt hun geloof na. (Hebreëen 13:7)*
- *Gehoorzaamt uw **voorgangers** en onderwerpt u (aan hen), want zij zijn het, die waken over uw zielen, daar zij rekenschap zullen moeten afleggen. (Hebreëen 13:17)*
- *Groet al uw **voorgangers** en al de heiligen. (Hebreëen 13:24)*

Woordverklaring.

Het zelfstandig naamwoord 'voorgangers' is de vertaling van het Griekse werkwoord 'hegeomai'.

De OLB vertaalt 'hegeomai' als:

- leiden - voorop gaan, leider zijn
- menen, aannemen, houden voor

Het Grieks/NL. woordenboek vertaalt 'hegeomai' o.a. met:

- voorgaan, de weg wijzen
- de voorhoede vormen, aanvoeren, leiden
- menen, geloven, houden

Het valt op dat in beide gevallen een dubbele verklaring wordt gegeven:

- **Eerste verklaring:** voorop gaan, leiden, leider zijn, aanvoeren, regeren, voorgaan, de weg wijzen.
- **Tweede verklaring:** menen, aannemen, houden voor, geloven.

Om het begrip 'voorgangers' in bovengenoemde teksten goed te begrijpen worden beide betekenissen onderzocht.

Verklaring van het begrip 'voorgangers'.

Het werkwoord 'hegeomai' komt in 27 Bijbelverzen voor, meestal vertaald als: achten, houden voor.

Omdat de vervoeging van een werkwoord belangrijk is voor de interpretatie van de tekst, worden hieronder alle teksten weergegeven waarin 'hegeomai' op dezelfde wijze wordt vervoegd als in Hebreëen 13, namelijk in de tegenwoordige tijd, als deelwoord.

Eerste verklaring: voorop gaan, leiden, leider zijn, aanvoeren, regeren, voorgaan, de weg wijzen.

- *En gij, Betlehem, land van Juda, zijt geenszins de minste onder de **leiders (hegemoon)** van Juda, want uit u zal een **leidsman (hegeomai = letterlijk: leidende)** voortkomen, die mijn volk Israël weiden zal. (Mattheüs 2:6)*

Dit vers noemt eerst **leiders**, als de vertaling van het Griekse 'hegemoon'.

'**Hegemoon**' is afgeleid van '**hegeomai**' en komt in 21 teksten, 20 keer vertaald door '**stadhouder(s)**' en enkel in Mattheüs 2:6 door '**leiders**'.

Stadhouders (**hegemoon**) waren ambtenaren die een provincie bestuurden in de naam van en onder het gezag van de Romeinse keizer.

'**Hegemoon**' wordt ook omschreven als: een procurator, een ambtenaar toegevoegd aan een proconsul met toezicht op de keizerlijke inkomsten.

Stadhouders traden zelfstandig op, onder gezag dat hen van hogerhand werd toegekend.

De '**leidsman**' (**hegeomai = letterlijk: leidende**) die voorzgd wordt in Mattheüs 2:6 is een leidsman, die **niet zal heersen** als 'hegemoon', maar die het volk Israël **weiden** zal.

Deze 'leidsman' is Jezus.

Als de Zoon van God trad Jezus op met gezag van God als 'hegemoon/stadhouder', tegenover ziekte en dood en tegenover het rijk van de duisternis.

Maar, **als 'leidsman' van het volk** (letterlijk: leidende van het volk, of: Hij die het volk leidt) zei Jezus van Zichzelf:

- *Ik ben in uw midden **als dienaar**. (Lukas 22:27)*

Dit is precies wat Jezus ook van leiders in de gemeente verwacht.

- *... de eerste onder u worde als de jongste en de **leider (hegeomai = letterlijk: de leidende)** als de dienaar. (Lukas 22:26)*

Een 'hegeomai-leider of leidsman' is geen heerser, maar iemand die voorop gaat, de weg wijst, de voorhoede vormt en die zich opstelt als dienaar, als iemand die dient.

Zo ook Jozef. Stéfanus zegt:

- *Farao, de koning van Egypte heeft Jozef aangesteld tot **hoofd (hegeomai = letterlijk: leidende)** over Egypte en over zijn gehele huis. (Handelingen 7:10)*

Jozef werd, met de autoriteit van onderkoning aangesteld om het Egyptische volk van de hongersnood te redden en aangesteld als hoofd over het huishouden van Farao.

Toch wordt hij in dit vers **niet** gezien als een '**hegemoon**', een heerser, **maar** als een '**hegeomai**'.

De opdracht van Farao was:

- *Gij zult over mijn huis zijn, en **op (letterlijk: op grond van, volgens)** uw bevel (letterlijk: mond) zal mijn gehele volk zich voeden (letterlijk: u kussen); ... (Genesis 41:40)*

Letterlijk kan hier vertaald worden: *... en op grond van wat u gezegd hebt zal mijn gehele volk u dankbaar zijn.*

In de tekst uit Handelingen merkt Stéfanus op dat Jozef niet aangesteld werd als een absoluut heerser, maar als iemand die de opdracht krijgt het volk van de hongersnood te redden, in overeenstemming met het advies dat God hem gegeven heeft.

Hij heerste ook niet over het huis van Farao, maar kreeg de opdracht leiding te geven aan zijn huishouding.

In die zin was Jozef een 'hegeomai-leider' die een taak kreeg om te dienen.

Een ander voorbeeld:

- ... en zij noemden Barnabas Zeus en Paulus Hermes, omdat hij het was, die het woord **voerde (hegeomai)**. (Handelingen 14:12)

Het woord staat in de genitief en had dus vertaald kunnen worden als: **van** het woord. Paulus noemde men Hermes, omdat hij **'de leider', 'de leidende'** van het woord was.

Tweede verklaring: menen, aannemen, houden voor, geloven.

- ... Judas, genaamd Barsabbas, en Silas, mannen van **aanziën (hegeomai)** onder de broeders. (Handelingen 15:22)

Letterlijk: ... *leidende mannen onder de broeders*.

Mensen die in de gemeente 'in aanzien zijn', (anders gezegd: leider zijn, voorop gaan) hebben **geen autoriteit vanwege hun positie**.

Leiders in de gemeente ontvangen hun positie, omdat de gemeenteleden **hun daarvoor de autoriteit toekennen**.¹

Dit **toekennen** is ook de achtergrond bij de volgende twee teksten:

- ... *zonder zelfzucht of ijdel eerbejag; doch in ootmoedigheid (bescheidenheid) **achte (hegeomai)** de één de ander uitnemender dan zichzelf; ...* (Filippenzen 2:3)

De ander in ootmoedigheid uitnemender **achten** dan zichzelf, betekent niet dat de ander ook zoveel uitnemender is, maar dat men zich bescheiden zou opstellen naar de ander.

- *Zij **achten (hegeomai)** het een genot op klaarlichte dag te zwelgen; schandvlekken en smetten zijn zij, die in hun bedriegerijen zwelgen, als zij met u feesten;* (2 Petrus 2:13)

Petrus schrijft hier over mensen die losbandig leven.

Zij denken dat hun feesten het hoogste genot zijn, zij achten hun feesten als het hoogste genot, zonder in de gaten te hebben dat hun levensstijl tot de ondergang leidt.

Samengevat:

Zoals uit voorgaande verklaringen blijkt, kent het werkwoord '**hegeomai**' een dubbele betekenis:

- voorop gaan, leider zijn (letterlijk: leidende zijn)
- geacht worden (letterlijk: geacht wordend)

Voorgangers:

Tot nu toe is de betekenis geschetst van het werkwoord '**hegeomai**', zoals dat in de brief aan de Hebreëen vertaald wordt met 'voorgangers'.

In wat volgt wordt de betekenis nagegaan van het begrip van 'voorganger' in de gemeente.

1 Studie: 1 Corinthiërs 12:28 - God heeft sommigen aangesteld.

1.- Wat wordt er bedoeld met de voorgangers uit Hebreeën 13?

Zoals de vertaling van 'hegeomai' met 'voorgangers' het zegt, gaan zij vòòr.

De 'voorgangers' gaan de gemeenteleden vòòr, in woord en daad, op de weg van een leven onder het gezag en de autoriteit van Jezus Christus en Zijn Woord.

Door hun levenswandel zijn zij een voorbeeld voor de gemeenteleden.

Juist zoals Jezus van Zichzelf zegt, behoren 'voorgangers' zich ook op te stellen als 'dienaars'.

Volgens de interpretatie van 'hegeomai' bekleden 'voorgangers' geen autoritaire positie, maar wordt hen autoriteit toegekend door de gemeenteleden.

Volgens de opdracht van Jezus worden ook zij aangewezen om te dienen.

Denk aan de verklaring van 'aangesteld/aangewezen' in de tekst uit 1 Corinthiërs 12:28.²

In de teksten uit Hebreeën 13 zou 'hegeomai' beter vertaald zijn als:

- de leiders (wat in andere Bijbelvertalingen ook gebeurt)
- zij die geacht worden in de gemeente
- zij die achting ontvangen in de gemeente

2.- Wie zijn deze 'voorgangers'?

Het gaat in Hebreeën 13 om mensen die achting ontvangen op grond van hun levenswandel. Dat zullen in eerste instantie diegenen zijn, die door God een plaats in de organisatie van de gemeente zijn aangewezen.

Meer algemeen, zij die geacht worden in de gemeente en die gezag worden toegekend, op grond van hun geestelijk leven in relatie met Jezus Christus.

Merk op dat er steeds een **meervoud** gebruikt wordt in Hebreeën 13.

Dat 'hegeomai' vertaald wordt door 'voorgangers' is begrijpelijk. Uiteindelijk moeten zij de gemeente vòòr gaan, de gemeenteleden leiden in een leven en relatie met Jezus Christus.

Het beperkt worden tot één persoon, die als enige de hoogste autoriteit in de gemeente wordt toegekend, is op grond van de Bijbel niet te verantwoorden.

Paulus, die algemeen gezien wordt als de auteur van de brief aan de Hebreeën, vermeldt de voorganger dan ook niet in de structuur van de plaatselijke gemeente, zoals hij die schets in 1 Corinthiërs 12:28.³

Conclusie:

Een voorganger zoals die algemeen gekend is in veel gemeenten, is een functie die niet door de Bijbel wordt ondersteund.

Met de 'voorgangers' in de brief aan de Hebreeën worden de **leiders** in de gemeente bedoeld, diegenen **aan wie de gemeenteleden autoriteit toekennen**, omwille van een leven in woord en daad, onder het gezag van Jezus Christus en Zijn Woord.

Zie ook de studie: Hebreeën 13:17 - Gehoorzaamt uw voorgangers.⁴

2 Studie: 1 Corinthiërs 12:28 - God heeft sommigen aangesteld.

3 Studie: 1 Corinthiërs 12:28 - Structuur van de plaatselijke gemeente.

4 Studie: Hebreeën 13:17 - Gehoorzaamt uw voorgangers.